

HE 166/2025 vp laiksi jätelain muuttamisesta

Eduskunnan ympäristövaliokunta

Kuuleminen 13.11.2025

Erityisasiantuntija Tuulia Innala

Kuntaliiton näkemyksiä muutosehdotuksiin

Kuntaliitto kannattaa lähtökohtaisesti korvausmallin muutosta

- Eli kuntien jätteiden synnyn ehkäisystä ja roskaantumisen siivoamisesta aiheutuvien kustannusten korvausten muuttamista kiinteämääräiseksi asukaskohtaiseksi vuosikustannukseksi.
- Miksi? Muutos
 - yksinkertaistaisi korvausjärjestelmää,
 - helpottaisi kuntien kustannusten seurantatyötä jonkin verran
 - ehkäisisi järjestelmän toimeenpanoon liittyviä mahdollisia, jopa pitkällisiä oikeustapauksia
 - → kuntien olisi siten mahdollista saada tuottajien puolesta tekemästään työstä korvauksia kohtuullisen viiveajan puitteissa

Kustannusten korvaamisesta

Miten
tupakkaroskaamisen
ehkäisy tiedotuksen ja
neuvonnan
asukaskohtainen
kustannus määritetään?

- **Tupakkaroska-astioiden hankinta**
- Kuntaliitto pitää myönteisenä, että kunnille 2022 täysin uudeksi velvollisuudeksi asetettujen tupakkaroska-astioiden hankintojen kulut perustuvat jatkossakin toteutuneisiin kuluihin.
- On tärkeää, että *kunnat saavat tupakkatuottajien puolesta lakisääteisesti kokonaan hoitamastaan tehtävästä täysimääräisen korvauksen.*
- **Tupakkatuottajien puolesta tehtävät tiedotus- ja neuvontatoimet**
- Kuntaliitto suhtautuu varauksella ehdotettuun tiedotus- ja neuvontatoimia koskevaan kiinteämääräiseen asukaskohtaiseen vuosikustannukseen.
- Oikean korvaustason määrittäminen tuottaa haasteita. Liian alhainen korvaustaso ei kannusta kuntia hoitamaan tehtävää ja korvauksen tulee kuitenkin olla täysimääräinen.
- Lakiehdotus jättää epäselväksi sen, millaisia resursseja, toimenpiteitä ja panostuksia neuvontaan tulisi sijoittaa ja miten kustannustaso tulisi määrittää! Halutaanko olematonta roskaamisneuvontaa lisätä vai ei?
- Toimien osalta tulisi yhteisesti määritellä kohtuullinen vaatimustaso ja korvata kustannukset tätä vastaavasti → neuvonnan tavoitetila!

Kuntien selvitysvelvollisuus korvausten saamiseksi

- ”Ollakseen oikeutettu tuottajien maksamiin korvauksiin kunnan olisi vuosittain toukokuun viimeiseen arkipäivään mennessä toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle **selvitys** edellisenä vuonna **toteuttamistaan jätehuolto- ja siivoustoimista ja niiden kustannuksista.**”
- Kuntaliitto huomauttaa, että tehdyistä toimista laadittava selvitys on kustannuksia lisäävä lisävelvoite kunnille nykyiseen verrattuna.
- Toisaalta Kuntaliitto pitää ymmärrettävänä, että korvattavan tehtävän hoitamisen asianmukaisuutta on järjestelmän läpinäkyvyyden vuoksi tarpeen seurata.
- Perustelujen mukaan ”toimet lyhyesti kuvattuina sekä kustannukset, tupakkaroska-astioiden lukumäärät”
- ***Selvityksen laatimiseen tarvitaan ohjeistusta, jotta niistä saadaan yhdenmukaisia***

Kuva: Tuulia Innala

Nikotiinipussien lisääminen tuottajavastuun piiriin

Kuntaliitto kannattaa kansallista lisäystä eli nikotiinipussien tuottajien kustannusvastuun laajentamista SUP-säätelyn piiriin.

- Kunnilta kerätyn näkemyksen mukaan nikotiinipussien aiheuttama roskaantuminen on viime vuosina huomattavasti yleistynyt ko. pussien käytön yleistymisen myötä.
- Pussit ovat roskina erittäin hankalasti siivottavia.
- Vuoden mittainen siirtymäaika nikotiinipussien tuottajavastuun alkamiseen on tarpeellinen ja riittävä.

**KUNTA
LIITTO**

Kommun-
förbundet